II. Pipics fesztivál programja

Szeretettel meghívjuk Önt a Matyóföldi Alkotók és Művészetpártolók Egyesülete (MAME) által kiírt országos rajzpályázat díjátadójára/rajzkiállításra és természetesen a II. Pipics Fesztivál programjaira. A pályázatra 965 kép érkezett az ország minden részéből és a határon túli magyar óvodákból, iskolákból. A beérkezett 965 rajzból a díjazott képek száma öt korcsoportban: 54 db, a kiállításra beválogatott képek száma a díjazottakkal együtt: 325 db.

A kép nagyítható: bal egér gombra kattintva, majd a Kép megnyitása új lapon parancsot választva.

Emlékedet megőrizzük!

Búcsú Dr. Szedresi Istvántól

Megint temettünk. Szedresi doktor számára 80 földi élet adatott. A bölcselet úgy tanítja, hogy nem a Kronosz, hanem a Kairosz a fontos, vagyis nem az a lényeges, hogy hány évig élünk, hanem az, hogy milyen életet élünk. Ő mindenben igényes volt; a mennyiség helyett a minőséget helyezte előtérbe.
2024. április 22-én a poroszlói temető ravatalozójában volt a katolikus gyászszertartás, amelyen a család, a barátok, egykori évfolyamtársak, munkatársak mellett a Magyar Honvédség is nagy számban volt jelen. Dr. Szedresi István katonaorvos volt ezredesi rangban.
Nagyon büszke volt arra, hogy a Föld Napján született; és ma éppen a Föld Napján vettünk Tőle végső búcsút. Úgy rendelkezett, hogy halála után a hamvait a Tiszába temessük. Tiszaörvénynél kompra szálltunk, mely jócskán beúszott a folyó közepe felé. Ott vízre bocsátottuk a virágkoszorúba foglalt hamvait tartalmazó környezetbarát urnát. Lassan kezdett sodródni. Csak néztük, néztük némán, míg el nem tűnt a szemünk elől.
István barátunk nagyon szerette Matyóföldet, sok szállal kötődött ide. Tarnaszentmiklóson született, de gyermekkorát és gimnazista éveit Mezőkövesden töltötte. Nyugdíjba vonulása után gyakran visszatért ide. Tagja és egy időszakban alelnöke is volt a Matyóföldi Alkotók és Művészetpártolók Egyesületének. Sokat publikált különböző orgánumokban, többek között a Mezőkövesdi Újságban is számos cikke megjelent. Boldoggá tette, ha azt látta, hogy hegedűszólójával megörvendeztette hallgatóságát.
Ő nem halt meg, csak átment egy másik dimenzióba.

K. Dudás Mária
MAME-alelnök

1848/49 emlékezete a 176. évfordulón

FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC

KARD ÉS TOLL című műsorral emlékezett meg a Matyóföldi Alkotók és Művészetpártolók Egyesülete (MAME), valamint a Kaptárkövek c. folyóirat szerkesztősége az 1848/49-es eseményekről, melynek a Gépmúzeum Gazdaháza adott otthont 2024. március 15-én délután.

A rendezvény nyitányaként közösen elénekeltük nemzeti Himnuszunkat, melyet Daragó Károly „tiltott hangszeren", tárogatón kísért. *(A tárogató a Rákosi-rendszerben tiltottá vált, de nem csak a hangszer, hanem még a rajta játszott dallamok is; nacionalistának, irredentának bélyegezték meg. A Kádár-rendszer éppen csak megtűrte, a mai rendszer pedig határozottan támogatja, 2015-ben ugyanis hungarikumnak nyilvánították a tárogatót.)*

A szépszámú ünneplő közönséget a MAME elnöke, Csirmazné Cservenyák Ilona köszöntötte, aki röviden szólt az 1849-es mezőkövesdi ütközetről, és megemlítette Kiss Gyula mezőkövesdi szerző „Zászlók" c. színdarabját, mely a helyi eseményekkel kapcsolatos.

A Budai Károly által összeállított 40 perces emlékműsor Sajó Sándor Magyarnak lenni c. versének elhangzásával vette kezdetét, melyben a szerző így sóhajt fel: *„Én népem! múltba vagy jövőbe nézz:/ Magyarnak lenni oly bús, oly nehéz!* Ám túljutva a borús gondolatokon, arra szólít fel, hogy a magyar rögöt védeni kell az utolsó csepp vérünkig, *„Nagy szívvel, melyben nem apad a hűség, / Magyarnak lenni: büszke gyönyörűség."*

Gyulai Pál, Hazám c. versében így ír: *„Sokszor valál már életedben/Veszendő, oh szegény hazám!/ Tatár, török, német gyilkolt/ … S hazánk még csak névben szabad. … De küzdjünk, míg csak egy magyar lesz/ És vérezzünk dicsőn el.„*

A pozsonyi csatától (907) kezdve napjainkig a magyarságnak állandó küzdelmet kellett folytatnia fennmaradásáért. Ismerjük nemzetünk küzdelmét a szabadságért. Ez a mai nap is fontos emlékezés az 1848/49-es forradalomra és szabadságharcra. Nemcsak azokról emlékezünk meg, akik karddal harcoltak, hanem azokról is, akik tollal vívták a küzdelmet, mint pl. Arany János, aki a szó erejével akart részt venni a szabadságharcban. Nemzetőr-dal c. toborzó, küzdelemre buzdító versét egy szalontai honvédhadnagy meg is zenésítette, amit a táborozó katonák kezdték énekelni. *„…Nem kerestek engemet kötéllel; /Zászló alá magam csaptam én fel:/ Szülőanyám, te szép Magyarország,/ Hogyne lennék holtig igaz hozzád!…”* A mai műsorban Daragó Károly énekelte el és tangóharmonikán játszott hozzá.

Sorra jelentek meg Arany J. lelkesítő versei a szabadságharc alatt, melyek kitartásra buzdítottak. Ilyen a Legszebb virág című is: *„Szép virág a rózsa…/ De legszebb virág a haza szent szerelme/… öntözzük, locsoljuk ezt a szép virágot!/ Ez gyümölcsöz nekünk édes szabadságot.”* A költemény elszavalása után Daragó Károly elénekelte a Kossuth-toborzót és tangóharmonikán játszott hozzá; majd miután elhangzott Gábor Áron tüzér őrnagy és ágyúöntő mester méltatása, hasonló módon előadta a „Gábor Áron rézágyúja c. közismert dalt is.

Rákóczi, mint a nemzeti szabadság jelképe elevenedik meg Arany J. előtt. *„Ami kevés szabadság a magyarnak még megmaradt, azt az ő fegyvere mentette meg”.* – olvashatjuk Arany tollából. Első történelmi balladájának témája: Rákócziné érsekújvári találkozása a Habsburg fogságban lévő férjével. A bátor asszony a további küzdelmet, a meg nem alkuvást ajánlotta férjének, holott Bécs arra akarta rábírni, hogy férjét beszélje le a harcról. A Rákócziné c. balladát a MAME tagjai

párbeszédes formában adták elő.

A szabadságharc, melyért a nemzet oly nagy áldozatot hozott, elbukott. Az osztrákok kegyetlenül megtorolták a jogos felkelést. *„Különös, hogy aki egy magzatját megöli:/ Elvesz pallossal vagy kötélen;/ Aki pedig vadúl legyilkol százakat:/ Halál helyett ezt hallja: éljen!”* – hangzott el a műsorban Tompa Mihály 1848 c. versében.

1857-ben Ferenc József osztrák császár első alkalommal jött Magyarországra. Ebből az alkalomból Arany Jánost is felkérték, hogy írjon egy dicsőítő verset az uralkodóhoz, ám ő azt visszautasította, és helyette megírta a Walesi bárdok c. allegorikus balladát. *„Neved ki diccsel ejtené,/ Nem él oly velszi bárd”* – felel a költő, s felsorolja Ferenc József bűneit: *„Levágva népünk ezrei,/ Halomba mint kereszt,/ Hogy sírva tallóz, aki él:/ Király, te tetted ezt!”*

(Jókai Mór, Petőfi hatására gyorsan a politikai radikalizmus táborába került; 1848 márciusában a pesti ifjúság egyik vezére volt, részt vett a 12 pont megfogalmazásában is. Az ellenzéki álláspontjának feladása (1875) után írói pályáján is fordulat állt be. A múlt szabadságharcait társadalmi tartalmuktól megfosztva, mint romantikus kalandokat eleveníti fel és külsőségesen ábrázolja. Elkezdett rajongani a Monarchiáért és különösen Rudolf trónörökös személye iránt. Egykori barátaitól elfordult, Petőfi már korábban meg is tagadta őt.)

Jókai, „pálfordulása” után írta a Mártzius 15-dikén c. versét, melyben így ír: *„Ki emlékezik e névre?/ Petőfinek hítták, vagy mi?/ Sok megváltozott azóta:/ Jobb lesz annak békét hagyni,/ Ami most húsz éve történt/ – Mártzius 15-dikén”.*

Szabadságharcosok rejtegetésének vádjával Madáchot 1852-ben elfogták és csaknem egy évig tartó vizsgálati fogságban tartották. Szabadságháború c. versében így fogalmazott: *„Mint villám valál, fényes, rövid./ Nem tudni honnan, nem tudni hová,/ Azt sem tudnók, voltál-e igazán?/ Ha a rom, mit hagyál,*

nem mondaná.”

A magyar nemzet legnagyobb sorstragédiája, a gyalázatos béke-diktátum utáni időkben is, a költők visszaemlékeznek a szabadságharcra, ébren tartva a magyar nemzetben a szabadság utáni vágyat.

Juhász Gyula 1924-ben írta a „48 március 15.” című versét. *„Ó, régi szép est… tündöklő siker,/ Mikor jön egyszer hozzád fogható, /Dicsőséged az egekig ível,/ A deszkáidon tetté vált a szó….”* (Ez a költemény arról szól, hogy mi történt 1848. március 15-én a Nemzeti Színházban. E nap estéjére a „Két anya gyermeke” c. bulvármű volt kitűzve. Azonban a nap eseményei miatt műsorváltozás történt: Bajza József igazgató elrendelte, hogy Katona József darabját, a Bánk Bánt kell játszani. Az előadás már elkezdődött, amikor megérkezett a színházba a Táncsics Mihályt kiszabadító tömeg. Kikövetelték, hogy a színészek inkább énekeljék el a Rákóczi indulót. Végül felcsendültek a „Meghalt a cselszövő” hangjai a Hunyadi László operából, s közben az emberek Metternichet átkozták. A vers utolsó strófája arra utal, hogy a színpadon a közönség szeme láttára szeretett egymásba Jókai Mór és Laborfalvi Róza. Jókai azzal a sokasággal érkezett a színházba, akik kiszabadították Táncsicsot.)

Dr. Pázmándy László „Segesvár alatt”, valamint Budai Gábor „Elhulló szabadság, elhaló harc” című műve zárta a költemények sorát.

Abban a reményben, hogy az elődökhöz híven mindig lesznek hősök, akik akár életüket is hajlandók feláldozni a hazáért, meggyújtottunk egy gyertyát, s valamennyi résztvevővel, Daragó Károly tárogató kíséretével, elénekeltük a Szózatot.

A műsor szereplői voltak: Budai Károly, Daragó Károly, Dinyési János, Kisné Dudás Mária, Petrán Benedek és Takács Istvánné.

Az irodalmi műsor után a Kaptárkövek c. bükkaljai folyóirat legfrissebb számát – amely már az 50. megjelenés –, a lap

felelős kiadója, Dr. Pázmándy László mutatta be.

Az orgánum főszerkesztője, Sebe Imre elmondta, hogy a szerkesztőség 2022. év végén elhatározta, hogy évente egyszer találkoznak az olvasókkal, úgy, mint a mai napon is. Arról is döntést hoztak, hogy megalapítják a „Kaptárkő-díjat”, amit azoknak az önkénteseknek ítélnek oda, akik sokat tettek a vidék kultúrájáért. Az idén ezt az elismerést Hajdu Imre érdemelte ki, aki a Kaptárkövek főszerkesztője volt a kezdetektől 2022-ig. Egy rövid ideig a Mezőkövesdi Újságot is szerkesztette, s mintegy félszáz könyvnek is a szerzője. A laudáció keretében elhangzottak a díjazott életének és munkásságának főbb állomásai.

Hajdu Imre megköszönte a díjat és megosztotta gondolatait a hallgatósággal; beszélt tájhazaszeretetéről és pályájáról. „*Az írás szép, hasznos, de veszélyes, mert sokan visszaélnek vele. Örülök, hogy már nem vagyok hivatásos újságíró*.” – mondta. Szólt még fiatalkori éveiről, emlékeiről, a Kaptárkövek-folyóirat megszületéséről, valamint jövőbeni terveiről is.

Az összejövetel végén megemlékeztünk a nemrég elhunyt barátunkról, Dr. Szedresi Istvánról, aki MAME-tag, s egy időszakban az egyesület alelnöke is volt. Rendszeresen jelentek meg írásai a Kaptárkövekben.

Patkós Attila egri előadóművész elszavalta Dr. Pázmándy László versét az elhunyt barátra emlékezve. Meghallgattuk Dr. Árvai Judit „Kereslek” c. költeményét saját előadásában.

Csirmazné Cservenyák Ilona megköszönte a részvételt és emlékeztette a jelenlévőket, hogy Dr. Szedresi István temetése április 22-én lesz Poroszlón.

Végül a Gépmúzeumból átsétáltunk a Hadasba, ahol az Ágasfás Ház udvarán lévő Petőfi körtefájánál koszorút helyeztünk el a Matyó Kertbarát Egyesület kezdeményezésére.

A szereplők

Sebe Imre

Csirmazné Cservenyák Ilona

Hajdu Imre

Patkós Attila

A fotókat Szlovák Sándorné készítette.

K. Dudás Mária